

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj-juni 2023
Institution	Rybners Gymnasium
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Historie B
Lærer(e)	AHF
Hold	3t

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

1	Europa 1500-1700
2	Fra landboreformer til industrialisering, 1700-1900
3	Imperialisme og afkolonisering – Afrika (S05)
4	Fra krig til krig. Tyskland 1919-1939
5	Besættelsen 1940-1945 (SO6/DHO)
6	Den kolde krig 1945-1991
7	Danmark i verden 1945-2023
8	Ny kold krig? Rusland og Ukraine efter 2000

Forløb 1	Europa 1500-1700
Indhold	<p>KERNESTOF</p> <p>Introduktion til historiefaget</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Historiens drivkraft" in Henrik Bonne Larsen & Thorkil Smitt, <i>Introduktion til historie</i>, Systime, 2011. - Historie som begreb: https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=p138 <p>Samfundet i middelalderen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Intro til europæisk middelalder: https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=p194 - Samfundspyramiden: https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=p303 - Klosterliv og kristenliv: https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=p307 <p>Samfundets indretning i renæssancen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Danmarkshistorien.dk, explainer: Adelen og standssamfundet, 17.01.2020: https://www.youtube.com/watch?v=zgkntaEL7rI - Kilde: Claude de Seyssel om Frankrigs monarki (i uddrag) https://civilisationernesverdenshistorie.systime.dk/?id=p191 <p>Den italienske renæssance</p> <ul style="list-style-type: none"> - Renæssancen – Italien i centrum: https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=p380&L=0 - Humanismen: https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=p765 - Renæssancens kunst: https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=p391 - Kilde: Pico della Mirandola om menneskets værdighed (i uddrag): https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=c429 - Den naturvidenskabelige revolution: https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=p382 - Kilde: "Kirkens dom over Galileo Galilei" in: Flemming Clausen, <i>Skabt til at skabe – renæssancens kultur i Europa</i>, Lindhardt & Ringhof, 1997) <p>Trolddom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den danske heks: https://historieportalen.systime.dk/?id=p524 - DR2-dokumentar, <i>Liv i renæssancen</i> om Maren Spliid, afsnit fire, 2014: https://www.youtube.com/watch?v=EmzqCsFnVS4 - Kilde: Christian 4.s lov, "Forordning om Troldfolck oc deris Medvidere": https://historieportalen.systime.dk/?id=c1528 <p>Reformationen</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Pavekirkens svækkelse: https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=p383 - Luther spalter kirken: https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=p384 - Kilde: Erasmus af Rotterdam, <i>Dårskabens pris</i> (uddrag): https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=c431 - Kilde: Martin Luther, <i>95 teser</i> (uddrag): https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=c458 <p>Opdagelsen af Amerika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interaktivt kort over de store opdagelser 1450-1610: https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=c2709 - "Kolonisering" in: Inge Adriansen, <i>Fokus 2 – fra oplysningstid til imperialisme</i>, Gyldendal, 2008, s. 9-14 + s. 17-22 - Kilde: Columbus finder Cuba (uddrag): https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=c481 - Kilde: Las Casas om behandlingen af indianerne 1542 (uddrag): https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=c485 - Kilde: <i>Pocahontas</i> (1995) - Kilde: Slavehandler-statue smides i havnen i Bristol, klip fra <i>The Telegraph</i>, 8. juni 2020: https://www.youtube.com/watch?v= G1eXBi Atk - Kilde: Thomas Mun, <i>Englands' Treause by Foreign Trade</i> 1623 (uddrag): https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=245#c925 - Kilde: <i>Vindens farver</i>, sang i <i>Pocahontas</i> (1995) <p>SUPPLERENDE STOF</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lærerproduceret powerpoint om fremmedbilleder på baggrund af <i>afsnittet "kultur, fremmedbilleder og kulturmøder"</i> s. 20-21 in: Marianne Rostgaard & Lotte Schou, <i>Kulturmøder i dansk kolonihistorie</i>, Gyldendal 2010
Omfang	18 lektioner á 90 minutter = 27 klokketimer
Særlige fokuspunkter	<p>Præsentation af forløbet</p> <p>Foruden en kort introduktion til historiefaget, dets metoder og de kildekritiske begreber er der arbejdet bredt med perioden 1500-1700. Der er blevet lagt særlig vægt på underemnerne <i>den italienske renæssance</i>, <i>trolddom</i> og <i>opdagelsen af Amerika</i>. I arbejdet har der været fokus på kildelæsning, opstilling og besvarelse af problemstillinger og remediering.</p> <p>I forbindelse med underemnet <i>trolddom</i> har eleverne besøgt udstillingen <i>HEX!</i> i Ribe. Efter introduktionen til historie er metodiske begreber taget op løbende, og eleverne har således opnået kendskab til det funktionelle kildebegreb, forskellige typer af historie, historiens drivkræfter og aktør- og struktur-forhold.</p> <p>Faglige mål</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - reflektere over samspillet mellem mennesker og natur - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - Udviklingen i Europas position i verden - Udviklingen af menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - Globalisering - Kultur i nationale og globale sammenhænge - Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - Økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand - Historiebrug og formidling
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerstyret undervisning - Par- og gruppearbejde - Individuelt arbejde - Kreative øvelser (fremstilling af plancher, tegninger og remediering)

<p>Forløb 2</p>	<p>Fra landboreformer til industrialisering, 1700-1900</p>
------------------------	---

<p>Indhold</p>	<p>KERNESTOF</p> <p>De industrielle revolutioner</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den industrielle revolution 1760-1900: https://verdenhistorietilhxx.systeme.dk/?id=p996 - Lærerproduceret pp på baggrund af <i>Det statistiske landbrugssamfund</i>: https://verdenhistorietilhxx.systeme.dk/?id=p999, <i>Landbrugets revolution</i>: https://verdenhistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1002 og <i>Sociale forandringer</i>: https://verdenhistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1198 - Den anden industrielle revolution: Tyskland og USA: https://verdenhistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1010 - Kilde – Verdens industriproduktion 1870 og 1914, landenes procentandel: https://verdenhistorietilhxx.systeme.dk/?id=c2770 - Kilde – Kulproduktion i millioner tons: https://verdenhistorietilhxx.systeme.dk/?id=c2748 - Kilde – Råjernsproduktion i millioner tons: https://verdenhistorietilhxx.systeme.dk/?id=c2749 - Kilde – Jacob A. Riis, <i>How the other Half lives</i> (1980) <p><i>England</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fra manufaktur til industri: https://verdenhistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1004 - Dampmaskinen – et teknologisk gennembrud: https://verdenhistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1005 - Sværindustrien: https://verdenhistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1006 <p><i>Tyskland</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tyskland på vej: https://verdenhistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1011 - Tysklands industrielle gennembrud: https://verdenhistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1012 <p><i>USA</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - USA fra borgerkrig til vækst: https://verdenhistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1186 - USA's økonomiske mirakel: https://verdenhistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1187 <p>Historiebrug i levende billeder</p> <ul style="list-style-type: none"> - Historisk autenticitet?: https://historiefagligarbejdsbog.systeme.dk/?id=p317 - Læreroplæg på baggrund af "Baseret på en sand historie?": https://historiefagligarbejdsbog.systeme.dk/?id=p314 og "Historiske dokumentarfilm": https://historiefagligarbejdsbog.systeme.dk/?id=p316 - Kilde: DR, <i>Historien om Danmark</i>, ottende afsnit – <i>Grundloven, folket og magten</i>, 2017: https://www.dr.dk/drtv/se/historien-om-danmark_-_grundloven-folket-og-magten_145572 <p>Ideologiernes opståen</p>
-----------------------	---

- Ideologier i en historisk sammenhæng:
<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=p218&loopRedirect=1>
- Liberalismen:
<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=p249>
- Socialliberalismen:
<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=p251>
- Socialismen: <https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=p250>
- Kilde: Adam Smith om markedsøkonomien (tekst 35):
<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c1007&loopRedirect=1>
- Kilde: Det kommunistiske manifest (uddrag) (tekst 37):
<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c1019>
- Kilde: John Stuart Mill om statsmagtens ansvar (tekst 39):
<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c1024&loopRedirect=1>

Danmark: Landboreformerne

- "1850-1900 – Landbrug og industrialisering: Den økonomiske udvikling" in: Peter Schroeder, *Det 20. århundredes Danmarkshistorie*, Columbus, 2009

Danmark: Industrialiseringen

- "1850-1900 – Landbrug og industrialisering: Den økonomiske udvikling" in: Peter Schroeder, *Det 20. århundredes Danmarkshistorie*, Columbus, 2009
Elevpræsentationer i grupper på baggrund af følgende materiale samt frie søgninger på nettet:
- Louise Karlskov Skyggebjerg, "Industrilandet Danmark fra 1888", september 2019: <https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/industrilandet-danmark/>
- Industrialisering og demokrati:
<https://danmarkshistorien.systeme.dk/?id=p157>

Danmark: Arbejderbevægelsen

- "1850-1900 – Landbrug og industrialisering: Den økonomiske udvikling" in: Peter Schroeder, *Det 20. århundredes Danmarkshistorie*, Columbus, 2009
- History Slam: *Velfærd bag pigtråd* (2012):
<https://www.youtube.com/watch?v=bx1e9DROJOs>
- Kilde: Louis Pio, Maalet er fuldt!:
<https://historieportalen.systeme.dk/?id=c3960>

Danmark: Fra enevælde til demokrati

	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerproduceret pp på baggrund af "1850-1900 – Demokrati og forfatning: Den politiske udvikling" in: Peter Schroeder, <i>Det 20. århundredes Danmarkshistorie</i>, Columbus, 2009 - Danmarks domstole: <i>Magtens tredeling. Hvorfor er magten delt i tre?</i> (2017): https://www.youtube.com/watch?v=hp_DPXtkfa8 - Kilde: Montesquieu, om Lovens Ånd (uddrag): https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systeme.dk/?id=c541 - Kilde: Danmarks Riges Grundlov á 1849 (uddrag – kap. 1 § 1-3, kap. 2 §6-8, kap. 3 § 18-19, kap. 4 § 34-40): https://www.retsinformation.dk/eli/lta/1953/169 <p>Danmark: Nationalstaten Danmark</p> <ul style="list-style-type: none"> - "1850-1900 – Demokrati og forfatning: Den politiske udvikling" in: Peter Schroeder, <i>Det 20. århundredes Danmarkshistorie</i>, Columbus, 2009 - Kilde: Aviserne om tilbageet fra Dannevirke – Artikler i <i>Fædrelandet</i> den 6. februar 1864 (uddrag): https://historieportalen.systeme.dk/?id=c3955
Omfang	11 lektioner á 90 minutter = 16,5 klokketimer
Særlige fokuspunkter	<p>Præsentation af forløbet</p> <p>Forløbet er opbygget i to spor, hvor første del har fokuseret på de industrielle revolutioner i Europa, deres forudsætninger og årsager samt de politiske ideologiers opståen. Anden del af forløbet har introduceret til sociale såvel som politiske ændringer i perioden i Danmark, og der er især lagt vægt på overgangen fra landbrugssamfund til industrisamfund og fællestræk såvel som forskelle mellem udviklingen i Danmark og de industrielle revolutioner i andre europæiske lande.</p> <p>Arbejdet med ottende afsnit af <i>Historien om Danmark</i> har haft til formål at give eleverne en bred forståelse af perioden i dansk perspektiv, men også at give eleverne redskaber til at arbejde kritisk med dokumentarer som kildemateriale, bl.a. gennem analyse af fakta- og fiktionskoder og begreber som historisk autenticitet og historiebrug.</p> <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - reflektere over samspillet mellem mennesker og natur - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder

	<ul style="list-style-type: none"> - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - Udviklingen i Europas position i verden - Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - Globalisering - Kultur i nationale og globale sammenhænge - Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - Økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand - Historiebrug og formidling
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerstyret undervisning - Par- og gruppearbejde - Individuelt arbejde - Kreative øvelser (fremstilling af plancher, tegninger og remediering)

Forløb 3	Imperialisme og afkolonisering – Afrika (SO5)
Indhold	<p>KERNESTOF</p> <p>Afrika før europæernes ankomst</p> <ul style="list-style-type: none"> - Guldlandet: https://afrikashistorie.systeme.dk/?id=p125 - Afrika: https://afrikashistorie.systeme.dk/?id=p126 - Guldlandet – El Dorado: https://afrikashistorie.systeme.dk/?id=p128 - Kilde: Al-Bakris beskrivelse af Ghanariget (1068): https://afrikashistorie.systeme.dk/?id=p203&L=0 <p>Imperialisme i Afrika – motiver og årsager</p> <ul style="list-style-type: none"> - Imperialisme og erobring af Afrika: https://afrikashistorie.systeme.dk/?id=p146 - Råvarer og markeder: https://verdenshistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1214 - Investeringsmuligheder: https://verdenshistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1215 - Magtpolitik: https://verdenshistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1216 - Kulturmission og racisme: https://verdenshistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1217 <p>Kapløbet om Afrika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Delingen af Afrika: https://verdenshistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1206 - Kapløbet om Afrika: https://verdenshistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1207 - Læreroplæg om Frankrigs og Tysklands imperialistiske politik på baggrund af "Berlinkonferencen": https://historieportalen.systeme.dk/?id=p1227, "Fashoda-affæren": https://historieportalen.systeme.dk/?id=p1228, "De dominerende magter": https://historieportalen.systeme.dk/?id=p1210, "Frankrig": https://historieportalen.systeme.dk/?id=p1212, "Tyskland": https://historieportalen.systeme.dk/?id=p1213, "Rusland": https://historieportalen.systeme.dk/?id=p1214 og "Andre kolonimagter": https://historieportalen.systeme.dk/?id=p1215 - Fra Kap til Cairo: https://verdenshistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1208 - Imperialismens storhedstid, 1870-1914: https://detbritiskeimperium.systeme.dk/?id=p127 - Kilde: Jarlen af Cromer om Ægypten 1908 (uddrag): https://verdenefter1914idanskperspektiv.systeme.dk/?id=c171 - Kilde: Af aftalen på Berlinkonferencen 1884-1885 (kilde ukendt) - Kilde: Fra taler af Cecil Rhodes 1895 og 1899: https://verdenshistorietilhxx.systeme.dk/?id=c3395 - Kilde: T. Th. Heines fremstilling af europæiske kolonimagters tilgang til kolonisering (uden år): https://verdenshistorietilhxx.systeme.dk/?id=p1207 <p>Imperialistiske tankegange</p> <ul style="list-style-type: none"> - Synet på de andre: https://historieportalen.systeme.dk/?id=p1218 - Kenya – Den hvide mands land: https://afrikashistorie.systeme.dk/?id=p149

- Mødet med europæerne: <https://verdenshistorietilhx.systeme.dk/?id=p1210>
- Kilde: Hvid mands byrde (1899) (de første fire strofer): <https://historieportalen.systeme.dk/?id=c3622>

Afkolonisering

- Vejen mod selvstændighed: <https://afrikashistorie.systeme.dk/?id=p164>
- Lærerproduceret pp om de britiske kolonier i Første og Anden Verdenskrig på baggrund af "Imperiet i krig 1914-45": <https://detbritiskeimperium.systeme.dk/?id=p129>, "mobilisering af imperiet under 1. Verdenskrig": <https://detbritiskeimperium.systeme.dk/?id=p159>, "Mod en ny verdenskrig": <https://detbritiskeimperium.systeme.dk/?id=p161> og "Krigens konsekvenser": <https://detbritiskeimperium.systeme.dk/?id=p164>

Nationalisme i Afrika

- National drøm eller mareridt: <https://afrikashistorie.systeme.dk/?id=p179>
- Skabelsen af en nation: <https://afrikashistorie.systeme.dk/?id=p180>
- Udfordringer for nationalismen: <https://afrikashistorie.systeme.dk/?id=p181>
- Fra skrøbeligt demokrati til diktatur: <https://afrikashistorie.systeme.dk/?id=p182>

Imperialismens arv

- Underafsnittet "Arven fra kolonisterne" i afsnittet "Kolonimagten": <https://afrikashistorie.systeme.dk/?id=c401>
- Kilde: Niall Ferguson, Det britiske imperiums værdifulde arv (2003) (uddrag): <https://detbritiskeimperium.systeme.dk/index.php?id=191>
- Kilde: Richard Gott, Det britiske imperiums voldsstrategi og undertrykkelse (2011): <https://detbritiskeimperium.systeme.dk/index.php?id=192>

En global verdensøkonomi

- En global verdensøkonomi: <https://verdenshistorietilhx.systeme.dk/?id=p1218>
- Kilde: *Tyveriet af Afrika* (2012) (uddrag – de første 25 minutter), tilgængelig på MitCFU
- Kilde: Vi er næsten ved at blive en kinesisk republik, *Jyllandsposten* (uddrag) (2020)

Kildesamling til SO5-fremlæggelse

Hver gruppe har udvalgt mindst to af følgende kilder

- Kilde: Breve fra Kongo (1905): <https://afrikashistorie.systeme.dk/?id=211&L=0>
- Kilde: W.S. Blunt om Storbritanniens imperialistiske skæbne (1921): <https://verdenshistorietilhx.systeme.dk/?id=495>

	<ul style="list-style-type: none"> - Kilde: Kwame Nkrumah, Jeg taler om frihed (1961): https://historieportalen.systime.dk/?id=1515#c4406 - Kilde: Harold Macmillian, Status over imperiet (1957): https://detbritiskeimperium.systime.dk/?id=183#c393 - Kilde: Kolonibesiddelser 1881-1909: https://verdenhistorietilhx.systime.dk/?id=485 - Kilde: Parlamentsdebat om brug af vold i Kenya (1959): https://detbritiskeimperium.systime.dk/?id=184 - Kilde: Karikaturtegning af Berlinkonferencen (1885) (kilde ukendt) - Kilde: Billede med oversigt over racer (årstal ukendt) (kilde ukendt)
Omfang	11 lektioner á 90 minutter = 16,5 klokketimer
Særlige fokuspunkter	<p>Præsentation af forløbet</p> <p>Forløbet har handlet om imperialism og afkolonisering med fokus på Storbritannien i Afrika og den politiske, kulturelle og økonomiske arv efter imperiet og konsekvenserne af imperialismen. Der er arbejdet ud fra følgende overordnede problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvad var kolonimagternes (herunder især Storbritanniens) motiver til at føre en imperialistisk politik? - Hvad betød den europæiske overlegenhed for europæernes opfattelse af sig selv og af de afrikanske folkeslag? - Hvad betød imperialismen for de folkeslag, der blev underlagt imperialistiske staters herredømme? <p>I forløbet er der bygget videre på elevernes metodekendskab og udvikling af problemstillinger, idet eleverne især har trænet at opstille analyserende og diskuterende/vurderende problemstillinger. Endvidere er der draget en parallel mellem dette og første forløb, idet teori om fremmedbilleder er taget op igen, og ligeledes bygges der videre på elevernes evne til at reflektere over stof og remediere, idet de i grupper har produceret en kort reklamefilm målrettet lokalbefolkningen i Afrika. Endelig har eleverne øvet sig i at skrive en historiefaglig redegørelse. Forløbet indgår som del af SO5 med engelsk og er mundet i en fremlæggelse, hvor eleverne har udarbejdet problemstillinger ud fra et kildemateriale og har reflekteret over metode og samspil mellem fagene.</p> <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i udviklingen i verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - reflektere over samspillet mellem mennesker og natur - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling

	<ul style="list-style-type: none"> - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - Væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - Udviklingen i Europas position i verden - Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - Globalisering - Kultur i nationale og globale sammenhænge - Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - Økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand - Historiebrug og formidling
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerstyret undervisning - Par- og gruppearbejde - Individuelt arbejde - Kreative øvelser (fremstilling af plancher, tegninger og remediering)

Forløb 4	Fra krig til krig. Tyskland 1918-1939
Indhold	<p>KERNESTOF</p> <p>Første Verdenskrig</p> <ul style="list-style-type: none"> - Læreroplæg på baggrund af Kapitel et, "Det tyske kejserrige, 1871-1918" in: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013 <p>Versaillestraktaten – en rimelig fred?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitel to, "Freden og dens betingelser" in: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013 - Kilde: Versaillesstraktaten (1919) (uddrag) in: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013, s. 124-126 <p>Perioden 1919-23 og den tidlige nazisme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitel tre, "Gadekampe og økonomisk kaos, 1919-23" in: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013 - Kilde: Det tyske Arbejderpartis program (1920): https://verdenhistorietilhx.systime.dk/?id=346 <p>Perioden 1923-33: Nazismen og økonomien</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitel fire: "Nazisme og økonomisk stabilitet, 1923-28" in: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013 - Kapitel fem: "Krisen baner vej for nazisterne, 1928-33" in: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013 - Kilde: Tabel 2, NSDAPs stemmer ved rigsdagsvalgene 1924-28, in: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013, s. 33 <p>Den nazistiske magtovertagelse 1933-34</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitel seks: "Nazisterne tager magten 1933-34" in: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013 <p>Den nazistiske ideologi i propagandaen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Læreroplæg på baggrund af kapitel syv "Livet i Det tredje rige" in: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013 - Afsnittet <i>Nazismen og krigen</i> in: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013, s. 57 - Afsnittet <i>Nazistisk ideologi og racelæren</i> in: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013, s. 31 - Afsnittet <i>Organismetanken</i> in: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013, s. 32 - Lebensraum in: Karl Christian Lammers, Den store Danske, 18.07.2012: https://denstoredanske.lex.dk/Lebensraum - Kilder: Udvalgte nazistiske propagandaplakater fra 1920'erne og 1930'erne

	<p>Jødeforfølgelserne 1933-39 og Holocaust</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitel ni "Jødeforfølgelse, 1933-39" in: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013 - Kapitel 13 "Holocaust – den endelige udryddelse af jøderne" in: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013 - Kilde: En tysk skolepiges syn på jøderne in: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013, s. 183-184 - Kilde: Lov til beskyttelse af det tyske blod in: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013, s. 185 - Kilde: Hvad skal jøden med et klaver? In: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013, s. 185-187 <p>Vejen til krig: Udenrigspolitiske forhold i perioden 1933-39</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitel 10 "Oprustning og udenrigspolitik 1933-37" in: Peter Frederiksen, <i>Det tredje rige – fællesskab og forbrydelse</i>, Systime, 2013 - Appeasementpolitikken: https://verdenshistorietilhx.systime.dk/?id=615 - Kilde: Stormagternes hære i Europa 1938-39: https://verdenshistorietilhx.systime.dk/?id=299 - Kilde: Storbritanniens og Tysklands forsvarsudgifter 1935-1940: https://verdenshistorietilhx.systime.dk/?id=296 - Kilde: Neville Chamberlains Peace for our Time-tale, 30. September 1938: https://www.youtube.com/watch?v=gGppFLNaio <p>SUPPLERENDE STOF</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dennis Gansel: <i>Napola. Elite für den Führer</i>, 2005 (tilgængelig på MitCFU)
Omfang	12 lektioner á 90 minutter = 18 klokketimer
Særlige fokuspunkter	<p>Præsentation af forløbet</p> <p>Forløbet har fokus på at forklare udviklingen fra demokrati til diktatur i Tyskland i mellemkrigstiden. Der er lagt særligt vægt på Versaillestraktaten og den økonomiske krise som årsag til tyskernes modtagelighed over for nazismen.</p> <p>Der er arbejdet med følgende overordnede problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvad er nazisme? - Hvordan og hvorfor kom Hitler til magten? - Hvordan var det at leve i Tyskland under nazisterne? - Hvorfor forfulgte nazisterne jøder? - Hvorfor startede Anden Verdenskrig? <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i udviklingen i verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling

	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i verdens historie - Væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - Globalisering - Kultur i nationale og globale sammenhænge - Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - Økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand - Historiebrug og formidling
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerstyret undervisning - Par- og gruppearbejde - Individuelt arbejde - Skriftligt arbejde - Kreative øvelser (fremstilling af plancher, tegninger og remediering)

Forløb 5	Besættelsen 1940-45
Indhold	<p>KERNESTOF</p> <p>9. april – danske reaktioner på den tyske besættelse</p> <ul style="list-style-type: none"> - I Tysklands skygge: https://fraoplysningstidtileuropaeiskintegration.systime.dk/?id=266 - 9. april 1940 – Tyskland besætter Danmark: https://danmark.systime.dk/?id=622 - Kilde: Tysk note til udenrigsministeriet, 9. april 1940: https://danmark.systime.dk/?id=901 - Kilde: Udenrigsminister P. Munchs note 9. april 1940: https://danmark.systime.dk/?id=902 <p>Samarbejdspolitikken</p> <ul style="list-style-type: none"> - Danmark og det besatte Europa: https://historieportalen.systime.dk/?id=1581 - Samarbejdspolitikken tager form: https://historieportalen.systime.dk/?id=1582 - Det økonomiske samarbejde: https://historieportalen.systime.dk/?id=1583 - Kilde: Scavenius' tilbageblik 1948 <p>Samarbejde for enhver pris?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Et grundlovsbrud: https://historieportalen.systime.dk/?id=1587 - Anti-Kominternpagten: https://historieportalen.systime.dk/?id=1589 - Levevilkår: https://modstandsbevaegelsen.systime.dk/?id=156 <p>Erindringshistorisk analyse: Gravlunden i fortiden og nutiden</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Fovrfeld Gravlund – mindestedet og skæbnerne" in: Søren Werther Kjær Rasmussen, <i>Levende Viden nr. 07, Kulturhistorie i Esbjerg, Ribe og Fanø</i>, 2019, s. 108-113 - Læreroplæg om erindringshistorie og erindringsstedsanalyse på baggrund af "Erindringshistorie": https://paasporetahistorien.systime.dk/?id=135 - Kilde: I Kongensbro ligger der noget ude i en skov, som vi ikke behøver at bevare, <i>Jyllandsposten</i>, 01.05.2022 - Kilde: Historiker advarer mod at fjerne mindelund for Frikorps Danmark, <i>Midtjyllands Avis</i> 24. august 2022 <p>Samarbejdspolitikens sammenbrud</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bruddet med tyskerne: https://grundbogtildanmarkshistorien.systime.dk/?id=177 - 29. august 1943: http://www.illegalpresse.dk/articles/show/id/28 - Vendepunktet: https://modstandsbevaegelsen.systime.dk/?id=157

	<p>Modstand i Danmark</p> <ul style="list-style-type: none"> - Modstandskamp: https://kamp.systime.dk/?id=160 - Modstanden organiseres: https://historieportalen.systime.dk/?id=1598 - Modstanden var ikke noget let valg: https://historieportalen.systime.dk/?id=1599 - Den kolde skulder: https://modstandsbevaegelsen.systime.dk/?id=145 <p>Samarbejdspolitikken til debat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Historiebrug: https://paasporetahistorien.systime.dk/?id=141 - Introduktion til debatten om samarbejdspolitikken: https://modstandsbevaegelsen.systime.dk/?id=232#c575 - Kilde: Anders Fogh Rasmussens tale på Søværnets Officersskole 29. august 2003: https://kamp.systime.dk/?id=175 - Kilde: Min mor var tyskertøs, første episode: https://www.dr.dk/drtv/serie/min-mor-var-tyskertoes_6735
Omfang	12 lektioner á 90 minutter = 18 klokketimer
Særlige fokuspunkter	<p>Præsentation af forløbet</p> <p>I forløbet er der arbejdet med Besættelsen. Den udenrigspolitiske linje fra 1864 og frem til mellemkrigstiden med det munchske system ridses op først i forløbet, og det undersøges, hvordan danskerne reagerede på invasionen og udviklingen i holdningen til besættelsesmagten. Herunder er der arbejdet med samarbejdspolitikken og modstandsbevægelsen. Endelig undersøges en mere nutidig holdning til perioden også, idet der arbejdes med historiebrug og erindringsstedsanalyse.</p> <p>Forløbet indgår som del af SO, og i samarbejde med dansk har eleverne skrevet dansk-historie-opgave med selvvalgte kilder. Eleverne har således foruden de fagfaglige kompetencer (kildekritik, opstilling af problemstillinger, kendskab til nye metoder) øvet sig i at søge kilder og litteratur samt at skrive en større skriftlig opgave.</p> <p>Der er arbejdet med følgende overordnede problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvordan forløb besættelsen af Danmark 9. april? - Hvorfor førte den danske regering samarbejdspolitik med tyskerne, og hvilke konsekvenser havde det? - Hvordan var forholdene i Danmark under Besættelsen sammenlignet med andre europæiske lande, hvor tyskerne var til stede? - Hvordan forløb modstandskampen i Danmark? - Hvordan fremstilles Besættelsen, herunder samarbejdspolitik og modstandsbevægelsen, i eftertiden? <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling

	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - reflektere over samspillet mellem mennesker og natur - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - Væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - Kultur i nationale og globale sammenhænge - Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - Historiebrug og formidling
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerstyret undervisning - Par- og gruppearbejde - Skriftligt arbejde - Kreative øvelser (fremstilling af plancher, tegninger og remediering) - Rollespil

Forløb 6	Den kolde krig 1945-1991
Indhold	<p>KERNESTOF</p> <p>Afslutningen af Anden Verdenskrig og optakten til Den kolde krig</p> <ul style="list-style-type: none"> - Læreroplæg om emnet på baggrund af baggrundslitteratur <p>Den kolde krig: Fremmedbilleder</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kilde: Ambassadør Novikov om USA's politik, 27. september 1946: https://verdenshistorietilhx.systeme.dk/?id=245 - Kilde: Kennans "lange telegram", februar 1946: https://verdenshistorietilhx.systeme.dk/?id=246 - Kilde: Præsident Roosevelt i en tale til Kongressen, 6. januar 1945 (uddrag): https://verdenshistorietilhx.systeme.dk/?id=632#c1267 - Kilde: FN-pagten, 26. januar 1945 (uddrag): https://verdenshistorietilhx.systeme.dk/?id=632#c1266 <p>Tysklands deling og sovjetisk vs. russisk geopolitik – en parallel</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Tysklandsproblemet og de østeuropæiske folkedemokratier" in: Henrik Bonne Larsen & Thorkil Smitt, <i>Verden i nyeste tid. Fra kold krig til krigen mod terror</i>, Systime, 2009 - Kuppet i Prag: https://koldkrig.systeme.dk/?id=250 - Berlinblokaden: https://koldkrig.systeme.dk/?id=249 - Mens alles øjne var på Ukraine, har Rusland også været ved at overtage et andet, TV2, 25.02.2022: https://nyheder.tv2.dk/udland/2022-02-25-mens-alles-oejne-var-paa-ukraine-har-rusland-ogsaa-vaeret-ved-at-overtage-et-andet - Kilde: Potsdamaftalen: https://verdenerfter1914idanskperspektiv.systeme.dk/?id=250 <p>Den amerikanske inddæmningspolitik</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Truman-doktrin, Marshall-plan og NATO" og "Inddæmningspolitikken" in: Henrik Bonne Larsen & Thorkil Smitt, <i>Verden i nyeste tid. Fra kold krig til krigen mod terror</i>, Systime, 2009 - Kilde: Truman-doktrinen: https://verdenerfter1914idanskperspektiv.systeme.dk/?id=242 <p>Atombomben i et mentalitetshistorisk perspektiv</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mentalitetshistorie in: Hans Vammen, <i>Den store Danske</i> 30.03.2023: https://denstoredanske.lex.dk/mentalitetshistorie - Ugebladene elskede atombomben, Videnskab.dk, 24. november 2008: https://videnskab.dk/rummet/ugebladene-elskede-atombomben/ - Læreroplæg på baggrund af Søren Hein "Triumfens, fornøjelsens og nyttens bombe", <i>Noter</i> nr. 189, 2011 - Kilde: Duck and cover, 1951: https://www.youtube.com/watch?v=IKqXu-5jw60

Koreakrigen – og Korea i vestlig populærkultur

- 70 år siden: Vidste du, at Koreakrigen var lige ved at starte Tredje Verdenskrig?, 24. juni 2020, dr.dk:
<https://www.dr.dk/nyheder/kultur/historie/70-aar-siden-vidste-du-koreakrigen-var-lige-ved-starte-tredje-verdenskrig>
- Læreroplæg om James Bond som produkt af Den kolde krig
- Kilde: *James Bond – Die another Day* (2002) (de første tyve minutter)

Cubakrisen

- Cubakrisen på under 4 minutter:
<https://www.youtube.com/watch?v=v5RINdSq7BU&t=52s>
- Kilde: *Thirteen Days* (2002) (tilgængelig på MitCFU)

Vietnamkrigen

- Oprør i Sydvietnam 1957: <https://verdenhistorietilhx.systeme.dk/?id=683>
- USA's indgriben: <https://verdenhistorietilhx.systeme.dk/?id=684>
- USA og Sydvietnam taber krigen:
<https://verdenhistorietilhx.systeme.dk/?id=685>
- Kilde: Præsident Johnsons tale om Vietnam i San Antonio, Texas, 29. september 1967 (uddrag):
<https://denkoldekrigsverden.systeme.dk/?id=161#c410>
- Kilde: Præsident Eisenhower fremlægger Dominoteorien, 7. april 1954 (uddrag): <https://ideologi.systeme.dk/?id=310#c527>
- Kilde: Foto af "Napalm-pigen" i New York Times, 9. juni 1972
- Kilde: Tabel over amerikanske soldaters alder ved deres død:
<https://ideologi.systeme.dk/?id=312#c866>
- Kilde: Bob Dylan "Masters of War", 1963:
https://www.youtube.com/watch?v=JEmI_FT4YHU

Den kolde krigs faser – mellem afspænding og oprustning

- Afspænding – og ny kold krig:
<https://verdenhistorietilhx.systeme.dk/?id=740>
- Afspænding i Europa 1970-79:
<https://verdenhistorietilhx.systeme.dk/?id=756>
- Kold krig på ny 1979-1985: <https://verdenhistorietilhx.systeme.dk/?id=1256>
- Kaprustningen kulminerer: <https://verdenhistorietilhx.systeme.dk/?id=1257>

Murens fald og Den kolde krigs afslutning

- Gorbatjovs reformpolitik 1985-1991:
<https://verdenefter1914idanskperspektiv.systeme.dk/?id=758>
- De kommunistiske regimer i Østeuropa falder 1989:
<https://verdenhistorietilhx.systeme.dk/?id=759>

	<ul style="list-style-type: none"> - Sovjetunionens sammenbrud: https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=760 - Murens fald: https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=138&L=10 - Læreroplæg på baggrund af "De uoverskuelige planer": https://verdenhistorietilhxx.systime.dk/?id=754, "Halvhjertede reformer og voksende krise": https://verdenhistorietilhxx.systime.dk/?id=755, og "Sovjetunionens sammenbrud": https://verdenhistorietilhxx.systime.dk/?id=760 - Kilde: Gorbatjov i en tale til den franske nationalforsamling, 3. oktober 1985 (uddrag): https://verdenhistorietilhxx.systime.dk/?id=759#c1506 - Kilde: Tabel over gennemsnitlig årlig vækst i BNP i procent: https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=138&L=10
Omfang	14 lektioner á 90 minutter = 21 klokketimer
Særlige fokuspunkter	<p>Præsentation af forløbet</p> <p>Forløbet undersøger hovedlinjerne i Den kolde krig. Der lægges især vægt på den første fase af krigen, 1945-1962, og der arbejdes med de grundlæggende ideologiske forskelle mellem de to supermagter samt særligt den amerikanske indstilling til modparten, herunder både i et politisk og et kulturelt-mentalitetshistorisk perspektiv. Der arbejdes med historiebrug i arbejdet med spillefilmen <i>Thirteen Days</i>, og aktør-struktur-begrebet og historiens drivkraft tages afslutningsvis op i undersøgelsen af Den kolde krigs afslutning.</p> <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i udviklingen i verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformers og politiske ideologiers samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i verdens historie

	<ul style="list-style-type: none"> - Væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - Udviklingen i Europas position i verden - Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - Globalisering - Kultur i nationale og globale sammenhænge - Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - Økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand - Historiebrug og formidling
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerstyret undervisning - Par- og gruppearbejde - Individuelt arbejde - Kreative øvelser (fremstilling af plancher, tegninger og remediering)

Forløb 7	Danmark i verden 1945-2023
Indhold	<p>KERNESTOF</p> <p>Danmark i verden – et overblik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitlet "Europæisk integration" til og med underkapitlet Føderalisme eller fædrelandenes Europa: https://fraoplysningstidtileuropaeiskintegration.systime.dk/?id=140 - Læreroplæg om historiske forklaringer og historiesyn på baggrund af "Historieteori": https://frafortidtilhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=169, "Historiesyn": https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=276 og "Årsager og forklaringer": https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=292 - Kilde: Historien om Danmark, episode 10 <i>Velfærd og kold krig</i>: https://www.dr.dk/drtv/se/historien-om-danmark_-velfaerd-og-kold-krig_145568 - Kilde: Usandheder og manipulation i DRs historieserie, Berlingske, 21.10.2017 (uddrag): https://www.berlingske.dk/filmanmeldelser/usandheder-og-manipulation-i-drs-historieserie <p>Danmarks vej ind i NATO</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Danmarks tilslutning til NATO" in: Ebbe Foged et al., <i>Danmark i oprud. Tekster til Danmarkshistorien efter 1945</i>, Gyldendal 1993 - Kilde: Hans Hedtoft: Vi skal overhovedet ikke placere os i nogen blok 1968 in: Ebbe Foged et al., <i>Danmark i oprud. Tekster til Danmarkshistorien efter 1945</i>, Gyldendal 1993 - Kilde: Knud Bavngaard: Danmarks mest dramatiske påske, 1973 in: Ebbe Foged et al., <i>Danmark i oprud. Tekster til Danmarkshistorien efter 1945</i>, Gyldendal 1993 - Kilde: Hans Hedtoft siger ja til Atlantpagten, 23. marts 1949 in: Ebbe Foged et al., <i>Danmark i oprud. Tekster til Danmarkshistorien efter 1945</i>, Gyldendal 1993 - Kilde: Danmark stiller yderligere militære bidrag til rådighed for NATO, dr.dk, 21.04.22: https://www.regeringen.dk/nyheder/2022/danmark-stiller-yderligere-militaere-bidrag-til-raadighed-for-nato/ <p>Grønlands placering i dansk sikkerhedspolitik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Læreroplæg på baggrund af baggrundslitteratur - Kilde: Man gav en død mand skylden, JP 25.02.1996 - Kilde: 1951-overenskomsten (uddrag) in: Steen Busck et al. <i>Kildekritisk tekstsamling</i>, Aarhus Universitetsforlag, 2012 - Kilde: H.C. Hansen-brevet 16.11. 1952: https://historieportalen.systime.dk/?id=c5157 <p>Danmarks vej ind i EF</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Via Norden på vej til EF: https://historieportalen.systeme.dk/?id=1768 - EF-folkeafstemningen 1972: https://historieportalen.systeme.dk/?id=1769 - Kilde: Sig fra mens tid er. Pjece fra DKP 1972 - Kilde: Vi har alle sammen brug for erhvervslivet – og erhvervslivet har brug for Europa. Annonce fra Erhvervenes EF-komité 1972 <p>EF/EU – mellem neutralitet og aktivt medlemskab</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det indre marked og Europæisk Fælles Akt: https://historieportalen.systeme.dk/?id=1778 - Folkeafstemning og holdningsomsving: https://historieportalen.systeme.dk/?id=1779 - Maastricht-traktaten og det 'nationale kompromis': https://historieportalen.systeme.dk/?id=1780 - Tilpasning til et udvidet EU: https://historieportalen.systeme.dk/?id=1793 - Amsterdam- og Nice-traktaterne: https://historieportalen.systeme.dk/?id=1794 - Euro-nej og EU-udvidelse: https://historieportalen.systeme.dk/?id=1795 - Fra forfatningstraktat til Lissabon-traktat: https://historieportalen.systeme.dk/?id=1796 - Overblik: Retsforbeholdet – hvad er det egentlig, vi skal stemme om?, dr.dk, 21. august 2015: https://www.dr.dk/nyheder/politik/eu15/overblik-retsforbeholdet-hvad-er-det-egentlig-vi-skal-stemme-om <p>EU i dag – Danmark og EU-kravet om mindsteløn</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvad er den danske model?: https://www.youtube.com/watch?v=vX0KJLXR6Mw - Kilde: Septemberforliget 1899 (uddrag): https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/septemberforliget-5-september-1899/ - Kilde: Europæisk mindsteløn truer den danske model, Ritzau, 09.11.2021: https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/europaeisk-mindsteloen-truer-den-danske-model?publisherId=90398&releaseId=13635898 - Kilde: Danmark lægger sag an ved EU-Domstolen for at få annulleret EU's nye mindsteløn, 17.01.2023: https://www.dr.dk/nyheder/seneste/danmark-laegger-sag-ved-eu-domstolen-faa-annulleret-eus-nye-mindsteloen
Omfang	9 lektioner á 90 minutter = 13,5 klokketimer + 4 lektioner á 90 minutter til historieprojektet = 6 klokketimer.
Særlige fokuspunkter	Præsentation af forløbet I forløbet undersøges det, hvilken stilling Danmark indtager i den nye verdensorden efter Anden Verdenskrig og inden for rammerne af Den kolde krig. Der trækkes på elevernes viden fra det forudgående forløb og drages undervejs paralleller.

	<p>En anden del af forløbet skitserer udviklingen i Danmarks indstilling til det europæiske samarbejde med hovedvægten på EF-afstemningen i 1972. Balancegangen mellem aktivt medlemskab, neutralitet og enegang.</p> <p>Historiebrug og historiesyn tages op med udgangspunkt i episode 10 af <i>Historien om Danmark</i>.</p> <p>Historieprojektet i form af fire lektioner er placeret mellem nærværende og det næste forløb. Eleverne har selv kunnet vælge et emne inden for forløb VI og VII og har opstillet og besvaret problemstillinger i synopsis-form.</p> <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - reflektere over samspillet mellem mennesker og natur - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - Væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - Udviklingen i Europas position i verden - Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - Kultur i nationale og globale sammenhænge - Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - Økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand - Historiebrug og formidling
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerstyret undervisning - Par- og gruppearbejde - Individuelt arbejde - Kreative øvelser (fremstilling af plancher, tegninger og remediering) - Rollespil

Forløb 8	Kold krig igen? Rusland og Ukraine efter 2000
Indhold	<p>KERNESTOF</p> <p>Rusland og Ukraine – Annekteringen af Krim 2014</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitel 5: Putin og den nye fortælling om Rusland: https://rusland.systime.dk/?id=294 - Kapitel 6: Putin igen: Den nye fortælling: https://rusland.systime.dk/?id=299 - Derfor er Ukraine vigtig for Rusland: https://www.dr.dk/drtv/episode/explainer_-derfor-er-ukraine-vigtig-for-rusland_303209 - Kilde: Hvorfor tog Putin Krim?, 23.01.2019, Berlingske - Kilde: Putin om Krims optagelse i Rusland, 2014: https://rusland.systime.dk/?id=p307 <p>Rusland og Ukraine – Forklaringer på krigen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Huntington og Fukuyama: https://vau.systime.dk/?id=148 - Krigen mod terror: https://ideologi.systime.dk/?id=268 - Østblokkens opløsning og europæisk identitet: https://ideologi.systime.dk/?id=267 <p>Dem og os: Russisk spionage og hybrid krigsførelse</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvad laver de russiske spioner i Norden?: https://www.dr.dk/drtv/se/explainer_-hvad-laver-de-russiske-spioner-i-norden_382300 - Kilde: Breve fra min ven i USA: "Du kan ikke forstå vores logik! For der er ikke nogen logik!", Altinget.dk, 27.02.2022: https://www.altinget.dk/forsvar/artikel/breve-fra-min-ven-i-moskva-du-kan-ikke-forstaa-vores-logik-for-der-er-ikke-nogen-logik - Kilde: Russisk mand dømt ved landsretten for spionage mod Aalborg-virksomhed, TV2, 18.11.2022: https://www.tv2nord.dk/aalborg/russisk-mand-doemt-ved-landsretten-for-spionage-mod-aalborg-virksomhed - Kilde: Kritik: Rusland reagerer på DR-dokumentaren 'Skyggekrigen': Kalder det en koordineret provokation, DR, 22.04.2023: https://www.dr.dk/nyheder/indland/moerklagt/rusland-reagerer-paa-dr-dokumentaren-skyggekrigen-kalder-det-en
Omfang	5 lektioner á 90 minutter = 7,5 klokketimer.
Særlige fokuspunkter	<p>Præsentation af forløbet</p> <p>Dette korte forløb opridses udviklingen i Rusland, herunder synet på det selv og Vesten, efter murens fald og op til i dag. Krigen i Ukraine undersøges med afsæt i spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om en ny kold krig, og der arbejdes med mulige forklaringer på krigen, bl.a. med afsæt i Fukuyams tese om historiens afslutning og Huntingtons tese om civilisationernes sammenstød.</p>

	<p>Eleverne introduceres desuden til begreberne samtidshistorie og first draft of history, og refleksioner over egen funktion som kilde til historien tages op.</p> <p>Der er arbejdet med følgende overordnede problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvad har ført til krigen i Ukraine? - Hvordan ser Rusland sig selv, og hvordan betragter Vesten Rusland? - Hvilke udfordringer er forbundet med at arbejde med samtidshistorie? - Hvilke forklaringsmodeller kan bruges til at forklare krigen? <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv - analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde - analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling - skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug - formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i Danmarks og verdens historie - Væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - Udviklingen i Europas position i verden - Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv - Globalisering - Kultur i nationale og globale sammenhænge - Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt - Økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand - Historiebrug og formidling
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerstyret undervisning - Par- og gruppearbejde - Individuelt arbejde - Kreative øvelser (fremstilling af plancher, tegninger og remediering)